

2021-05-21

Diarienummer

SN 2021/0119

Annelie Thögersen

Remiss: Motion från Vänsterpartiet "Ta fram och tillämpa en städstandard inom Lunds kommun"

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar

att översända serviceförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2021-05-21 till kommunstyrelsen så som svar på Vänsterpartiets motion "Ta fram och tillämpa en städstandard inom Lunds kommun".

Sammanfattning

Vänsterpartiet har i en motion föreslagit att Lunds kommun bör ha en städstandard som anger på vilket sätt olika ytskikt ska hanteras. Motionen föreslår också att särskilda krav ställs vid upphandling av lokalvård och att serviceförvaltningens lokalvård alltid ska erbjudas att lägga anbud på städtjänster.

Serviceförvaltningen har noterat att kvaliteten på lokalvården varierar inom kommunen och är därför positiv till en kommungemensam lokalvårdsstandard.

För att kunna ställa krav och följa upp lokalvården på ett bra sätt krävs en god kompetens inom området. Det har under pandemin blivit tydligt att lokalvård är en väsentlig del i arbetet för att minimera smittspridning. En lokalvårdsstandard skapar en affärsmässig möjlighet till bättre och mer kvalitativa upphandlingar som ger mervärde till medborgarna, vilka bör kunna förvänta sig lokaler med rätt nivå på lokalvård oavsett geografisk placering.

Rätt utförd lokalvård förlänger lokalernas livslängd och möjliggör en bättre arbetsmiljö för både barn och vuxna. Det gynnar hälsa och välmående hos alla som vistas i kommunens lokaler.

Underlag för beslutet

- Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-05-21 Remiss: Motion från Vänsterpartiet "Ta fram och tillämpa en städstandard inom Lunds kommun".
- Vänsterpartiets motion: Ta fram och tillämpa en städstandard inom Lunds kommun.

2021-05-21

Diarienummer

SN 2021/0119

Ärendet

Bakgrund

Vänsterpartiet har i en motion föreslagit att Lunds kommun bör ha en städstandard som anger på vilket sätt olika ytskikt ska hanteras, att särskilda krav ställs vid upphandling av lokalvård och att serviceförvaltningens lokalvård alltid ska erbjudas att lägga anbud på städtjänster. I motionen beskrivs att serviceförvaltningens lokalvård besitter en bred kompetens inom sitt område, men att majoriteten av den lokalvård som utförs i de kommunala lokalerna ändå utförs i annan regi; av privata aktörer eller av andra kommunala förvaltningars anställda. Uppdraget att utföra lokalvård kan därför ibland utföras av en person vars huvudkompetens egentligen är inom ett annat område, till exempel utbildning eller vård.

God kompetens krävs

Serviceförvaltningen har noterat att kvaliteten på lokalvård varierar inom kommunen. För att kunna ställa krav och följa upp lokalvården på ett bra sätt krävs en god kompetens inom området. Olika ytskikt kräver olika behandlingar. Det krävs detaljerade kunskaper kring både lämpliga och godkända rengöringsmedel för olika material för att säkerställa att kraven i LundaEko efterlevs. Förvaltningen har vid upprepade tillfällen upptäckt skador på kommunala fastigheter till följd av felaktigt utförd lokalvård, vilket förkortar ytskiktens livslängd och orsakar onödiga kostnader. När ytskikt slits i förtid måste underhållsåtgärder tidigareläggas, många gånger på bekostnad av andra åtgärder som då måste prioriteras ned.

Det har under pandemin blivit tydligt att lokalvård är en väsentlig del i arbetet att minimera smittspridning och att det krävs rätt kompetens och utrustning för att kunna utföra smittskyddsstäd och sanering. Lokalvård är alltid en viktig förutsättning för att kunna bedriva verksamhet och under en pandemi är god lokalvård helt avgörande för att hålla kommunens lokaler i sådant skick att de är trygga att vistas i.

Tydliga krav vid upphandling

För att genomföra affärsmässiga och effektiva upphandlingar med gott resultat krävs tydlighet i kravställningen. Upphandlingsenhetens arbete skulle underlättas av en lokalvårdsstandard med en gemensam terminologi och avtalsstruktur inom kommunen. Ställs likvärdiga krav på lokalvård ska utförandet och kvaliteten vara likvärdig inom kommunen. Lundaborna bör kunna förvänta sig att

2021-05-21

Diarienummer

SN 2021/0119

lokalvård i kommunala lokaler utförs med rätt kvalitet oavsett geografisk placering.

Serviceförvaltningen är bunden till att beställa förbrukningsmaterial av de leverantörer som är upphandlade inom kommunen. Förvaltningen arbetar också utifrån kommunens mål och vision och följer riktlinjer och miljöpolicy som är framtagna inom kommunen. Detta påverkar serviceförvaltningens möjligheter att konkurrera på samma villkor som privata aktörer. En bra beställare och kravställare ger affärsmässig möjlighet till kvalitativa upphandlingar som ger mervärde till medborgarna.

Kommunens inriktning och strävan

Serviceförvaltningen förlorar många gånger de upphandlingar de får möjlighet att delta i på grund av att serviceförvaltningen lämnar ett anbud med ett högre pris för tjänsterna än privata aktörer. Ett pris som säkerställer de anställdas kompetens, arbetsmiljö och arbetsvillkor, men som också inkluderar kommunala overheadkostnader. Det är ett pris som omfattar ett gediget miljöarbete och utveckling av tjänster som är hållbara och miljövänliga. Därtill strävar Lunds kommun efter heltid som norm och från och med i år ska det arbetet intensifieras och krävställs inom kommunen, men inte gentemot andra aktörer.

I kommunens inköps- och upphandlingspolicy anges att *"Vid inköp och beställningar skall hänsyn tas till angelägna samhällsmål som en god miljö och bra anställningsvillkor efter de policys och riktlinjer som beslutats av fullmäktige, styrelser och nämnder. Upphandlingen skall också användas för att främja angelägna samhällsmål som en god miljö, bra anställningsvillkor, minskad ekonomisk brottslighet samt ta social hänsyn inom ramen för gällande lagstiftning."*

Lokalvård är en bransch med historiskt sett undermåliga arbetsvillkor. Serviceförvaltningen ser att det bör vara en självklarhet att det vid upphandling säkerställs att arbetsmiljö och arbetsvillkor följer de krav som kommunens policys och riktlinjer anger och att kommunen följer upp att dessa krav efterlevs. Rutiner för kontroll och avvikelserapportering av utförd lokalvård bör tas fram som ett komplement till lokalvårdsstandarden.

Motionen lyfter att serviceförvaltningens lokalvård alltid ska erbjudas att lägga anbud på tjänsterna innan extern upphandling. För serviceförvaltningens del skulle det kunna leda till att förvaltningen fick fler lokalvårdsuppdrag och kan därmed mer kostnadseffektivt planera sin verksamhet. Ur ett kommunperspektiv är det av stor vikt att lokalerna vårdas på det sätt som byggnad och användning kräver för att undvika onödiga kostnader.

2021-05-21

Diarienummer

SN 2021/0119

Serviceförvaltningens lokalvård har som intern utförare ett intresse av att vårda lokalerna på ett sätt som är ekonomiskt och miljömässigt hållbart och har en långsiktighet i sina åtgärder och åtgärdsförslag för fastigheternas bästa.

Föredragning

En lokalvårdsstandard som anger en kottungemensam kvalitetsnivå underlättar för såväl beställare som utförare och skapar en större likvärdighet för kottunens invånare. Samtidigt minskas risken för onödiga kostnader på grund av åtgärd av slitage och skador. Serviceförvaltningen är därför mycket positiv till en lokalvårdsstandard. Serviceförvaltningen anser att en kottungemensam lokalvårdsstandard behöver säkerställa att beställning av lokalvård följer exempelvis kottunens miljöpolicy, LundaEko och LundaKem, samt att anbudsgivare redovisar hur de arbetar för att minska sin miljöpåverkan. I Lunds policy för hållbar utveckling tydliggörs kottunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030, där det framgår att Lunds kottun ska vara ledande inom hållbar utveckling. Lunds kottun har mycket höga ambitioner inom miljöområdet och miljöarbetet inom kottunen har ett högt anseende, vilket bör återspeglas även vid upphandling och utförande av lokalvård.

Serviceämnden föreslås översända serviceförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2021-05-21 till Kottunestyrelsen som svar på Vänsterpartiets motion "Ta fram och tillämpa en stadsstandard inom Lunds kottun".

Beredning

Ärendet har beretts inom serviceförvaltningen.

Barnets bästa

Barn och unga vistas i stora delar av Lunds kottuns lokaler dagligen. Välvärdade och rena utrymmen är viktigt för deras hälsa och välbefinnande, inte minst ur smittskyddssynpunkt. Genom en lokalvårdsstandard kan också risken för exponering av ohälsosamma kemikalier minskas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms på sikt vara ekonomiskt gynnsamt för kottunen. Undermålig eller felaktig lokalvård medför ökade underhållskostnader av fastigheterna. En gemensam lokalvårdsstandard skapar möjlighet till kvalitativa, kostnadseffektiva och affärsmässiga upphandlingar, samtidigt som hållbarhet ur ett miljö- och samhällsperspektiv säkerställs. Likvärdig lokalvård möjliggör en bättre arbetsmiljö för både barn och vuxna,

2021-05-21

Diarienummer

SN 2021/0119

något som gynnar hälsa och välmående hos alla som vistas i kommunens lokaler och därmed minskade kostnader för exempelvis personalvård.

Pål Svensson
Servicedirektör

Matthias Olsson
Entreprenadchef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen